

Príhovory na všedné dni I

1. - 8. týždeň po Päťdesiatnici

Miron Keruľ-Kmec

Miron Kerul'-Kmec

Príhovory na všedné dni 1

1. – 8. týždeň po Päťdesiatnici

© **Miron Keruľ-Kmec**

Príhovory na všedné dni 1

Vydavateľ: FILOKALIA s. r. o

Jazyková korektúra:

František Dancák

Návrh obálky a grafická úprava

Štefan Keruľ-Kmec ml.

ISBN 978-80-8233-000-0

ÚVOD

Táto zbierka príhovorov na všedné dni vznikla pred mnohými rokmi. Imprimatur bolo udelené vladykom Jánom Babjakom SJ, prešovským arcibiskupom a metropolitom, v roku 2004. Vplyvom rôznych okolností bola publikovaná iba malá časť týchto príhovorov v brožúrke Na každý deň. Dúfam že tento návrat k nedokončenému projektu poslúži inšpiráciou mnohým.

TÝŽDEŇ PO PÄŤDESIATNICI

Pondelok – Najsvätejšej Trojice

UTOROK

Rim 1,1-7;13-17

Sv. apoštol Pavol pred svojím príchodom do Ríma napísal list rímskym kresťanom. Svojím obsahom nebol určený pre nejaký úzky okruh vzdelancov, ale pre „všetkých, čo sú v Ríme“ (Rim 1, 7). Keďže väčšinu rímskych kresťanov tvorili ľudia prostí a nevzdelaní, cieľom listu bolo pozdvihnúť a posilniť vieru.

Preto hneď na začiatku obracia pozornosť na evanjelium. Evanjelium bolo vopred prisľúbené prostredníctvom prorokov. Cez nich Boh rozpráva o svojej láske k ľuďom. A tak už v Starom zákone možno spozorovať pravé obrysy Boha - Lásky. Ježiš Kristus vo svojej dobrej zvesti dáva jasné poznanie Boha o ktorom môžeme s istotou povedať, že je Otec.

Apoštoli dostali poverenie odovzdať toto evanjelium celému svetu. Všetkým ľuďom má byť zvestované, že Boh je náš Otec, ktorý nás miluje nesmiernou láskou.

Apoštol Pavol, verný svojmu povolaniu, obracia pozornosť Rimanov, ale i nás, na toto evanjelium. Ježišova dobrá zvesť má moc vstúpiť do života každého človeka, ktorý sa jej otvorí a môže ho premeniť k novému životu, ktorý je trvalou oslavou Boha.

Ako prijímame evanjelium? Sú to pre nás slová, ktoré prijímame ako súčasť bohoslužieb, alebo sú to pre nás slová života, podľa ktorých

1 Táto publikácia obsahuje príhovory na všedné dni. Príhovory na sviatky sú v publikácií *Homílie I. až III.*

svoj život formujeme? V evanjeliu sa nám prihovára Boh, prijímajme ho teda s úctou a poslušnosťou.

Mt 4,23 - 5,13

Človek si dáva rozličné ciele. Niektoré z nich sú ľahko uskutočniteľné. nevyžadujú od človeka nejakú nadmernú námahu. Iné zasa sú postavené vyššie. Človek musí vložiť všetku svoju silu a vytrvalosť, aby dosiahol stanovený cieľ. Je však na človeku, aký cieľ si zvolí. Aspoň čo sa týka vecí pozemského života.

Keď však ide o večnosť, o nebo, tak tu ide o cieľ, ktorý si človek neurčuje sám. Tento cieľ určuje Boh tým, že každého povoláva k viere v Ježiša Krista a k osobnej svätosti. Preto žiaden kresťan sa nesmie uspokojiť s priemernosťou. Nesmie si položiť nižšiu latku, než akú dáva Boh. Ježiš Kristus to jasne hovorí: „Vy ste soľ zeme. Ak soľ stratí chuť, čím ju osolia? Už nie je na nič, len ju vyhodiť von, aby ju ľudia pošliapali“ (Mt 5, 13).

Starozákonný človek sa riadil zákazmi Desatora. Týchto desať príkazov slúžilo na stanovenie akejsi dolnej hranice, ktorá nesmela byť prekročená. „...Nezabiješ, nezosilníš, nepokradneš...“ Pre kresťana však vôbec neplatí, aby sa iba chránil prestupovaniu týchto príkazaní. To by bolo veľmi málo. Keď Ježiš Kristus prednáša blahoslavenstvá, nepopiera tým Desatoro, ale odkrýva horizont kresťanskej dokonalosti. Ak toto pochopíme, potom sa nikdy neuspokojíme iba tým, že si dáme pozor, aby sme neprestúpili príkaz Desatora, ale budeme hnať svoje srdce, aby túžilo dosiahnuť dokonalosť. Budeme posilňovať svoju vôľu, aby sme rástli v živote čnosti.

Vo veciach pozemského života si môžeme dávať rôzne ciele, ľahšie či ťažšie. Ale keď ide o nebo, nech našim cieľom je naplnenie Ježišových slov: „Vy teda buďte dokonalí, ako je dokonalý váš nebeský Otec“ (Mt 5, 48).

STREDA

Rim 1, 18-27

Apoštol Pavol adresoval slová, ktoré sme dnes počuli Rimanom. Boli to kresťania, ktorí prijali vieru v Ježiša Krista z pohanstva. Nemali skúsenosť Boha ako vyvolený národ. Preto radi prijali Pavlovo upozornenie, že človek môže dôjsť k poznaniu Boha rozumom a v prírode. Vnímavého človeka všetko stvorenie upozorňuje na svojho Stvoriteľa. Preto v každom nekresťanskom náboženstve môžeme objaviť zrnká pravdy Božieho zjavenia.

V evanjeliu je plnosť zjavenia. Kto rozumom a pozorovaním prírody prišiel k poznaniu Boha a napriek tomu neprijal evanjelium, podľa sv. Pavla vojde do oveľa väčších chýb a nerestí, až sa nakoniec bude klaňať falošným bôžikom rôznych podôb.

Preto Pavlovo upozornenie má čo povedať aj nám. Počúvame síce evanjelium, azda ho aj denne čítame, ale predsa sa môže stať, že ho neprijmeme. To vedie k tomu, že sa začneme podobať starozákonným farizejom, ktorí úzkostlivo dbali na vonkajšie dodržiavanie Zákona, ale ich vnútro ostalo nezmenené. A aké je vnútro, také sú skutky.

Využime preto večerné spytovanie svedomia na odkrývanie tých častí života, ktoré ešte nepoznačila evanjeliová zvesť. Len tak budeme vydávať skutočné a radostné svedectvo viery.

Mt 5, 20-26

Ak pozorne počúvame sväté evanjelium, potom nemôžeme prehliadnuť, ako sa v niektorých prípadoch rozchádza s našim vnímaním sveta a spoločnosti. Vidíme to na Ježišom vysvetlení prikázania „nezabíjaj“. Toto prikázanie v starozákonnom znení zakazovalo iba skutok vraždy. Ježiš Kristus však tomuto prikázaniu dáva hlbší význam.

Rozširuje ho aj na myšlienky, túžby a slová. To nás núti nahliadnúť do srdca a zhodnotiť svoje myšlienky, túžby a slová, aby sa nám azda nestali prekážkou v dozrievaní pre nebo.

Zygmunt Krasinski písal o rôznych profesoroch a publicistoch, ktorí píšu atramentom a tlačiarenskou čerňou, no výsledkom ich písania bude more krvi. Mal na mysli ľudí, ktorí hlásajú nenávisť voči celým národom a spoločenským skupinám alebo chcú dosiahnuť sociálnu spravodlivosť bez ohľadu na rozdávané rany po ceste. Krasinski sa, žiaľ, ukázal ako skutočný prorok. Naozaj sa stalo tak, ako písal.

Zaiste niektorí z týchto profesorov boli ľudia mierni a osobne by ani sliepku nezabili. Hlásali, bohužiaľ, nenávisť voči Židom a Slovanom a opovrhovanie nimi, vyzdvihovali nemecký národ alebo nejakú spoločenskú triedu ako avantgardu ľudstva a podobne. A tisíce ľudí schvaľovali tieto šialené idey a odovzdávali ich ďalej.

Možno, že sa nám zdajú dnešné Ježišove slová príliš náročné. Ale keď si uvedomíme, koľko zla a utrpenia môže vzísť z našich hnevli-vých myšlienok a slov, koľko utrpenia môžu spôsobiť naše zvrátené túžby, potom sa nezľakneme tejto na prvý pohľad náročnosti, ale zatúžime usporiadať svoje myšlienky, slová a túžby podľa slov evanjelia.

ŠTVRTOK

Rim 1,28 - 2,9

Boh vie, že naša prirodzenosť je vplyvom dedičného hriechu naklonená k zlému. Preto nás upozorňuje na rôzne prejavy zla. Dnes nám skrze slová svätého Pavla odhaľuje zlo posudzovania.

Hriech posudzovania má svoj koreň v pýche človeka. Pýcha nás poháňa, aby sme poukazovali na chyby a nedostatky blížneho a to len preto, aby sme sa sami ukázali ako lepší. A to i napriek tomu, že dobre poznáme vlastné chyby a nedostatky. Súd patrí Bohu. Ak

si privlastňujeme toto právo, škodíme vlastnej duši i duchovnému dobru blížneho.

Svedčí o tom aj tento prípad. Po 18 rokoch prišla do chrámu žena. V mladosti bola veriaca, potom sa vydala, rozviedla a ako katolíčka úplne stroskotala. Po ťažkých vnútorných bojoch prišla do chrámu s pevným úmyslom začať znovu s Bohom. Zamierila rovno k spovednici a postavila sa do radu. Po chvíľke počula, ako sa dve ženy nad ňou pohoršovali: „Čo tá tu robí? Ako si dovolila prísť medzi slušných ľudí?! Že sa nehanbí!“

A ona sa skutočne hanbila. Nevydržala to, odišla a už nenašla silu, aby sa niekedy do chrámu vrátila.²

Hriech ešte nikdy nespôsobil dobro. Varujme sa preto hriechu posudzovania, aby sme sa neobrali o dobrá, ktoré nám pripravil Boh.

Mt 5, 27-32

Slová, ktoré sme pred chvíľou počuli, nesú znak radikálnosti evanjelia. Táto radikálnosť má byť charakteristickým znakom kresťanov. Prejavuje sa odvahou a rozhodnosťou v boji proti hriechu, čestnosťou a hrdinskou láskou k dobru, ktorá odmieta akékoľvek spolčovanie sa so zlom.

Hriech nemôžeme chápať len ako nejaký vonkajší skutok. Je to predovšetkým skutok vnútorný. Už túžba páchať hriech je hriechom. Je potrebné skúmať, čo v nás vyvoláva zlé túžby. Istý muž rozprával, že keď sa v jeho obľúbenom časopise začali vo väčšej miere objavovať obrázky a texty, ktoré v ňom vzbudzovali zlé túžby a tak zvádzali k hriechu, jednoducho časopis odhlásil. S podobnými svedectvami sa stretáme veľmi často.

V boji proti zlým túžbam nám dáva návod príbeh, ktorý uvádzajú Otcovia púšte.

² DANCÁK, F.: *Dal nám príklad*, 5560.

Sv. Efrém Sýrsky († 373) išiel raz po ceste, keď z lesíka vyšla zlá žena, aby ho pokúšala na oplzlý čin, alebo, aby ho aspoň nahnevala, pretože nikto nikdy nevidel, aby sa Efrém hneval. On jej povedal:

„Nasleduj ma.“

Keď prišli na námestie mesta, kde bolo veľa ľudí, povedal jej:

„Tu je vhodné miesto, rob čo chceš !“

Ale ona vidiac ľudí, prekvapene zvolala: „Tu pred toľkými ľuďmi...? Aká hanba!“

A Efrém jej hovorí:

„Keď sa hanbíme pred ľuďmi, o mnoho viac by sme sa mali hanbiť pred Bohom, ktorý pozná tajomstvá temnôt!“ A ona plná hanby sa vzdialila bez toho, aby dosiahla, čo chcela.³

Radikálnosť evanjelia sa má premietnuť do nášho života. V živote každého jedného z nás sa môže prejaviť osobitným a neopakovateľným spôsobom. Odhliadnuc od úžitku pre naše duše sa tak svedectvo nášho života stane pre blížnych veľkým povzbudením, ktoré možno prinesie rozhodnutie pre nápravu života.

PIATOK

Rim 2, 14-28

Často môžeme v televíznych správach zahliadnuť štart kozmickej rakety. Je to veľmi pôsobivé. Ale len málokedy si uvedomujeme, že nad letom rakety bdie niekoľko desiatok ľudí, ktorí kontrolujú priebeh letu, prípadne korigujú odchýlky od stanoveného smeru. A to je veľmi dôležité. Stačí totiž len malá odchýlka, aby sa kozmonauti nemuseli vrátiť späť na zem.

Naše svedomie, ktoré obrazne nazývame „Božím hlasom v srdci“, má podobnú funkciu. Ak ho budeme definovať ako vnútorný úsudok

3 TIMKOVIČ, J.: Čistota. Krásnobrodský zborník 1997, č. 1, s. 62.